

VOL. No. 4 ISSUE No. 4 APRIL 2018 PRICE 30/-

બાળકો અને
નવયુવાનો માટે

શાઅબાનુલ મોઅમ્મમ

હિજરી સન ૧૪૩૯, એપ્રિલ ૨૦૧૮

અંક - ૪

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي جَعَلَ الْقُرْآنَ
أَمْرًا مُبِينًا
وَالَّذِي هُوَ
الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

બેઈસ્મેહિ સુબ્હાનહૂ તઆલા

ખુશાલીઓથી ભરપુર શાઅબાનનો મહાન માસ આવી ગયો છે અને આપનું “હાદી” પણ આપના હાથમાં છે જે આપની ખુશી બમણી કરી રહ્યું છે.

વહાલા બાળકો ! આપની જ દુઆઓ અને શુભેચ્છાઓને કારણે આપનું આ “હાદી” ઘણી બધી દીની અને દુન્યવી જાણકારી લઈને દર મહીને આવે છે અને આવતું રહેશે. (ઈન્શા-અલ્લાહ)

આ શાઅબાન માસમાં આપણાં માટે ખુશાલીઓનો ખજાનો છે.

૩જી શાઅબાનના દિવસે આપણાં વહાલા નબી સ.અ.વ. ના વહાલા નવાસા ઈમામ હુસૈન અ.સ. ની વિલાદત (જન્મ) થઈ હતી જેને કારણે સમગ્ર મદીના શહેર અને નબીનું ઉપવન ખુશાલીઓથી છલકાઈ ઉઠ્યું હતું.

૧૫મી શાઅબાનના દિવસે આપણાં ઈમામે ઝમાના અજ. ની પણ પુણ્યશાળી વિલાદત થઈ હતી અને પંદરમી એ જ “શબે બરાત” પણ છે જે આપણા માટે ઘણી મોટી પ્રસન્નતાની તારીખ છે.

૪ શાઅબાનનો દિવસ પણ આપણાં માટે એક મોટી ખુશાલીનો પ્રસંગ છે કેમકે તે દિવસે આપણાં આકા - અબુલ-ફઝલિલ-અબ્બાસ - અલમદારે કરબલા - સક્કાએ સકીનાની પુણ્યશાળી વિલાદત થઈ હતી.

વહાલા બાળકો ! આપણે આ દિવસોમાં એ બાબતનો ખાસ ખ્યાલ રાખવાનો છે કે શરીઅતની મર્યાદામાં રહીને જ ખુશાલી મનાવવામાં આવે. તબરુક અને મિઠાઈઓ વહેંચવાની છે. સલવાત અને સલામ સાથે એક-બીજા સાથે હાથ મિલાવવાના છે અને એક-બીજાને ભેટવાનું છે અને પોતાના મિત્રોને ભેટ સોગાદ આપવાની છે.

આ માસમાં અમારા તરફથી આપને નેક દુઆઓ સાથે આ “હાદી” છે - જેને બરાબર વાંચજો, મનન કરજો અને આ ખુશાલીના પ્રસંગોમાં આપના આ હાદી માટે પણ તે ઉત્તરોત્તર પ્રગતિના સોપાન સર કરે તેવી દુઆઓ માંગવાનું પણ વીસરી જતાં નહીં - હોં !

વસ્સલામ

ઝેરે સરપરસ્તી હઝરતો હુજૂત

અરવાહોના ફિદાહ, અજજલલ્લાહો તઆલા ફરજહુશરીફ

મહુમ જનાબ મૌલાના આબીદ હુસૈન રીઝવી
સાહેબની યાદમાં

મુખ્ય તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ રેઝા રિઝવી ગરવી

કાર્યવાહક તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ અજર

સૈયદ આબીદ હુસૈન એ રિઝવી 7383560072

સહાયકો :

અહમદ રેઝા મુરારહ

તાલીમ રેઝા અજમેરી

એહસાન અલી રિઝવી

અનુવાહક :

સૈયદ મોહમ્મદ ફાઝિલ બુખારી આઈ. એ. એસ (નિવૃત્ત)

શુષોભન :

Web Graphics મોહમ્મદ તાહીર

9898937633 E-mail: smtahir202@gmail.com

ટુરીંગ એજન્ટ :

સૈયદ મીસમ મેહદી રિઝવી 9510344219

“હાદી” માસિકના મેમ્બર બનવા માટે સંપર્ક કરો:

અમદાવાદ: (૧) શબ્બીર ભાઈ નુરાની, ફોન: ૯૩૭૬૧૬૮૩૦૬
(૨) મૌલાના ઝફરુલ હસન, ફોન: ૯૩૨૭૫૩૬૬૩૮
(૩) ઝાકીર ભાઈ મોમીન, ફોન: ૯૩૨૭૦૪૧૩૧૪

ભાવનગર: મુસ્તાકભાઈ વિરાણી, ફોન: ૯૮૨૪૫૩૮૧૧૪

મહુવા: મહેદીરઝા એમ. બંભોરા, ફોન: ૯૮૨૪૩૨૭૨૨૭

કાણોદર: નૌશાદભાઈ, જાફરી ચેનલ, ફોન: ૯૮૮૮૭૭૩૬૧૧

મેતા: મોહસીનભાઈ કડીવાલ, ફોન: ૯૮૮૮૩૬૮૦૮૮

ભરૂચ: મુશ્તાકઅલી પાનવાલા, ફોન: ૯૮૨૪૨૪૩૦૫૧

ઘોળકા: કમરઅલી મોમીન

અંજાર: રફીકભાઈ ખોજા, ફોન: ૯૮૨૫૩૧૮૬૨૧

રૂસ્તમપૂરા: સૈયદ આશીક હુસૈન, ફોન: ૯૮૨૪૧૧૮૩૭૨

રાજૂલા: મૌલાના હસન મહેદી, ફોન: ૯૮૦૪૧૪૬૧૧૦

સેલવાસા: ગુલામ અબ્બાસભાઈ દેવજાણી, ફોન: ૯૮૨૫૮૮૮૮૭૮

સિહોર: હસનઅલી વજીરઅલી વસાયા, ફોન: ૯૮૭૮૮૬૮૮૬૮

કચ્છ: મુશ્તાક હુસૈન અબ્દુલ હુસૈન માસ્ટર, ફોન: ૯૮૨૪૨૧૬૪૭૦

ડેડીયાપાસા: રિઝવાન હુસૈન અમીરઅલી રાજાણી, ફોન: ૯૪૨૭૧૭૫૨૩૧

ખાસ નોંધ: સભ્ય તથા એજન્ટ મિત્રોને નમ્ર અરજ છે કે જેનું અગાઉનું લવાજમ બાકી છે તે અને નવા વર્ષનું લવાજમ મોકલી આપવા વિનંતી.

વિગતો માટે સંપર્ક :

(રહ.)

હૌઝએ ઈલમીયહ ઈમામ ખુમૈની ગોલ્ડન પાર્ક, વટ્પા, અમદાવાદ, ગુજરાત, ભારત

E-mail: hadimasik@yahoo.com Website: www.hadikids.org

PHONE NO: 079-25892786, 94266 78614, 70969 21472, 97247 37865

વાર્ષિક લવાજમ: રૂપિયા ૩૦૦/-

ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની વિશિષ્ટતા અને ફઝીલતો

(શાઅબાન - ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના પુણ્યશાળી જન્મ દિવસના સંદર્ભમાં)

ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના પુણ્યશાળી જન્મના પ્રસંગને અનુરૂપ આપ અ.સ.ની વિશિષ્ટતાઓ અને ફઝીલતોને દ્રષ્ટિ સમક્ષ રાખીને આપ અ.સ.ના પવિત્ર જીવન ચરિત્ર ઉપર દ્રષ્ટિપાત કરવો યોગ્ય રહેશે. તેથી અત્રે ઇતિહાસના પાનાઓમાંથી કેટલીક વિશિષ્ટતાઓ અને ફઝીલતો રજુ કરીએ છીએ:

પોતાના ભાઈ ઈમામ હસને મુજતબા અ.સ.ની શહાદત પછી પોતાના કુટુંબમાં ઉમરની દ્રષ્ટિએ તેમનાથી વધુ વયસ્ક વ્યક્તિઓ હતાં તે છતાંય ઈમામ હુસૈન અ.સ. “બની હાશિમ”ના સૌથી વધુ આદરણીય વ્યક્તિ ગણવામાં આવતાં હતાં. (તારીખે યાઅફૂબી, ભા ૨, પા ૨૨૬) અને “બની હાશિમ” કુટુંબ (કબીલા)ની વ્યક્તિઓ પોતાના (સઘળા) કાર્યો અને મામલાઓમાં આપ અ.સ.થી સલાહ મશ્વરો લેતાં હતાં અને આપ અ.સ.ના અભિપ્રાયને બીજાઓના અભિપ્રાયના સંદર્ભમાં પ્રાધાન્ય આપતાં હતાં. (તબકાતે ઇબ્ને સઅદ, ભા ૬, પા ૪૧૪-૪૧૫)

ઈમામ હુસૈન અ.સ.નું મુખારવિંદ અત્યંત ગૌરવર્ણનું હતું. આપ માથે પાઘડી (અમામા) પહેરતાં હતાં. (નાતિક બિલ-હક્ક, ભા ૧૧; અલ-મોઅજમુલ કબીર તબરાની ફૂત, ભા ૩, પા ૧૦૧; તબકાતે ઇબ્ને સઅદ, ભા ૬, પા ૪૧૫) આપ અ.સ. માથા અને દાઢીમાં કલપ કરતાં હતાં. (તબકાતે ઇબ્ને સઅદ, ભા ૬, પા ૪૧૩)

ઈતિહાસના પુસ્તકોમાં ઉલ્લેખ છે તે પ્રમાણે ઈમામ હુસૈન અ.સ. રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ.થી ખૂબ જ મળતાં આવતાં હતાં. (અન્સાબુલ અશરાફ, બલાઝરી ફૂત, ભા ૨, પા ૩૬૬) અને એક રિવાયત પ્રમાણે આપ અ.સ. ચરિત્ર, રીતભાત, વાણી અને વર્તનમાં રસૂલુલ્લાહ સ.અ.વ. સાથે સૌથી વધારે મળતાં આવતાં હતાં. (બુખારી, ભા ૪, પા ૨૧૬; સુનને તિરમિઝી, ભા ૫, પા ૩૨૫)

ઈમામ હુસૈન અ.સ. પોતાના સગા વહાલાઓ અને મિત્રો સાથે રૂપ વખત પગપાળા હજ ઉપર ગયાં હતાં. (તબકાત, ભા ૬, પા ૪૧૩)

ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના શત્રુઓ પણ આપ અ.સ.ની ફઝીલતોનો સ્વીકાર કરતાં હતાં. દા.ત. અમીરે શામ મુઆવિયા કહેતો હતો કે: “હુસૈન (અ.સ.) પણ પોતાના આદરણીય પિતાની જેમ જ છે. તે બહાનાબાજી કરવાવાળાઓ માહેંના નથી.” (અલ-ફુતૂહ, ભા ૩, પા ૪૦) અમે આસ કહેતો હતો કે: “પૃથ્વીવાસીઓ પૈકીની કોઈ પણ વ્યક્તિ કરતાં હુસૈન (અ.સ.) આકાશવાળાઓની દ્રષ્ટિએ સૌથી પ્રિય વ્યક્તિ છે.” (તબકાત, ભા ૬, પા ૪૦૮)

ઈમામ હુસૈન અ.સ. પોતાના ભાઈ ઈમામ હસન અ.સ.ને ખુબ જ આદર આપતાં હતાં અને પોતાના ભાઈની હાજરીમાં કાંઈ બોલવાથી અળગા રહેતાં હતાં. (મનાકિબે આલે અબીતાલિબ, ભા ૩, પા ૪૦૧) ક્યારેય ઈમામ હસન અ.સ.થી આગળ ડગ માંડતાં નહોતાં અને જ્યાં તેઓ બંને હાજર હોય ત્યાં કાંઈ પણ કહેવાની શરૂઆત નહોતાં કરતાં અને પોતાનો અભિપ્રાય પણ આપતા નહોતાં. (મિશ્કાનુલ અન્વાર, પા ૭૦) તેમ છતાંય મદીનામાં દયાવૃત્તિ અને ઉદારતાની બાબતે અત્યંત પ્રખ્યાત હતાં. (મનાકિબ, ભા ૪, પા ૭૩) પરંતુ દાનવૃત્તિ અને ઉદારતામાં પણ આપ અ.સ. એવો જ પ્રયાસ કરતાં રહેતાં હતાં કે ઈમામ હસન અ.સ.નો આદર જળવાઈ રહે.

રિવાયતમાં છે કે એક જરૂરિયાતવાળો વ્યક્તિ ઈમામ હસન અ.સ.ની સેવામાં હાજર થયો, ઈમામ હસન અ.સ.એ અમૂક રકમ આપીને તેની સહાયતા કરી. પછી તે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની સેવામાં હાજર થયો ત્યારે ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ પોતાના ભાઈ હસન અ.સ.એ શું આપ્યું છે તેની જાણકારી મેળવીને પોતાના ભાઈ અ.સ.નો આદર જળવાઈ રહે તે માટે તે વ્યક્તિને ઈમામ હસન અ.સ. એ જે રકમ આપી હતી તેના કરતાં એક દીનાર ઓછો આપ્યો. (અલ-ખિસાલ, ભા ૧, પા ૧૩૫)

ઈમામ હુસૈન અ.સ. દરિદ્રો સાથે બેસતાં હતાં, તેમના આમંત્રણનો સ્વીકાર કરતાં હતાં અને તેમની સાથે જમતાં હતાં અને તેમને પોતાને ત્યાં

પણ જમવા બોલાવતાં અને ઘરમાં જે કાંઈ પણ હોય તે તેમને જમાડી દેતાં હતાં. (તબકાત, ભા ૬, પા ૪૧૩) આપ અ.સ. નમાઝ પઢતાં હોય ત્યારે પણ કોઈ ચાચક ચાચના કરતો ત્યારે આપ અ.સ. પોતાની નમાઝ ટૂંકાવીને પણ ચાચકની ચાચના પૂરી કરવાને પ્રાથમિકતા આપતાં હતાં અને જે કાંઈ પણ પોતાની પાસે હોય તે ચાચકને આપી દેતાં હતાં. (તારીખે મદીના-વ-દમિશ્ક, ભા ૧૪, પા ૧૮૫)

પોતાના દાસો અને દાસીઓને તેમની સારી રીતભાત, કારકિર્દીને કારણે આઝાદ કરી દેતાં હતાં. કહેવાય છે કે એક વખત મુઆવિયાએ મોટા પ્રમાણમાં ધન-દૌલત અને વસ્ત્ર-અલંકારો સાથે એક દાસી આપને ભેટ તરીકે મોકલી હતી. કુરઆનની આયતોની તિલાવત અને આ જગત નાશવંત છે અને માણસો માટે મૃત્યુ અટલ છે તે વિષય અંગેની કાવ્ય પંક્તિઓ પઢવા બદલ આપ અ.સ. એ તે દાસીને મુક્ત કરી દીધી હતી અને સઘળી ધન-દૌલત અને વસ્ત્ર-અલંકારો પણ તેને જ બખ્શી દીધાં હતાં. (કશ્કુલ ગુમ્મહ, ભા ૨, પા ૪૭૬) એવી જ રીતે રિવાયત છે કે એક વખત આપના એક દાસથી કોઈ ભૂલ થઈ ગઈ કે જે સજાને પાત્ર હતો. પરંતુ તે દાસે કુરઆનની આયત “વલ-આફીના અનિન્નાસ” (અર્થાત: અને લોકોને માફ કરી દે છે. આલે ઇમરાન આયત ૧૩૪) પઢી. તેથી આપ અ.સ.એ એની ભૂલ માફ કરી દીધી અને તે પછી તેણે આ આયતનો જ આગળનો ભાગ પઢ્યો કે: “વલ્લાહો યુહિબ્બુલ મોહસેનીન” (અર્થાત: અને અલ્લાહ ઉપકાર કરવાવાળાઓને ચાહે છે.)ની તિલાવત કરી ત્યારે આપ અ.સ.એ તેને અલ્લાહને કાજે આઝાદ કરી દીધો. (કશ્કુલ ગુમ્મહ, ભા ૨, પા ૪૭૮-૪૭૯)

આપ અ.સ. જરૂરિયાતવાળાઓની જરૂરિયાતને પૂર્ણ કરતાં હતાં અને જરૂરિયાતવાળાઓના કરજની અદાયગીમાં અગ્રેસર રહેતાં હતાં. દા.ત. ઉસામા બિન ઝૈદ બીમાર પડી ગયાં અને પોતાનું કરજ ચૂકવી શકે તેવી સ્થિતિ રહી નહીં ત્યારે આપ અ.સ.એ તેનું કરજ અદા કરી દીધું હતું. (મનાકિબ આલે અબી તાલિબ, ભા ૪, પા ૭૨-૭૩) રિવાયત છે કે જે જમીન અને વસ્તુઓ આપ અ.સ.ને વારસામાં મળી હતી તેનો કબ્જો લેતાં

પહેલાં જ આપ અ.સ.એ તે સઘળું જરૂરિયાતવાળાઓને વહેંચી દીધું હતું.
(દઆએમુલ ઇસ્લામ, નોઅમાન ફૂત, ભા ૨, પા ૩૩૯)

આપ શિક્ષકોને ખૂબ આદર આપતાં હતાં. આપ અ.સ. પોતાના સંતાનોના શિક્ષકોને ખૂબ જ મોટા પ્રમાણમાં ધન અને વસ્ત્રો ભેટમાં આપતાં હતાં અને તેનું મોટું મોતીઓથી ભરી દીધું તેમ છતાં કહ્યું કે: “આ તો તમારી મહેનતનો પૂરેપૂરો બદલો નથી.” (મનાકિબે આલે અબીતાલિબ, ભા ૪, પા ૭૩-૭૪)

કહેવાય છે કે અનાથો અને દરિદ્રોને રાત્રીઓએ ભોજન પહોંચાડવા માટે તે વસ્તુઓ પોતાની પીઠ ઉપર ઉપાડીને આપ જતાં હતાં અને આપ અ.સ.ની શહાદત થઈ ત્યારે (અને શત્રુઓએ આપ અ.સ.ની શહાદત પછી આપ અ.સ.ના વસ્ત્રો પણ ઉતારી લીધાં તેથી) તેની નિશાનીઓ આપ અ.સ.ની પીઠ ઉપર દેખાઈ આવતી હતી. (મનાકિબ, ભા ૪, પા ૭૩)

આપ અ.સ. પોતાના માત-પિતા અ.સ.ના આદરની બાબતે કોઈનું પણ અશિષ્ટ અને ઉદ્ધત વર્તન સહન કરી લેતા નહોતાં. એક વખત જ્યારે મરવાને આપ અ.સ.ના આદરણીય માતા - રસૂલ સ.અ.વ.ની સુપુત્રી હઝરત ફાતેમા ઝહરા સલા. બાબતે અસભ્ય વર્તન કર્યું (શબ્દો બોલ્યો) ત્યારે આપ અ.સ.એ ખૂબ જ સખાઈથી ઉઘડો લીધો હતો. (તબરસી ફૂત અલ-એહતેજાજ, ભા ૨, પા ૨૩) તેવી જ રીતે અમવીઓના ઈમામ અલી અ.સ.ની બાબતે જેમ તેમ બોલવા અને ઉદ્ધતાઈ કરવાના પ્રસંગોએ આપ અ.સ. ખૂબ જ સખાઈપૂર્વક તેની પ્રતિક્રિયા વ્યક્ત કરતાં હતાં. (તબકાત, ભા ૬, પા ૪૦૯-૪૧૦)

કરબલાના પ્રસંગોમાં પણ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના સદ્ચારિત્ર અને ફઝીલતોના અસંખ્ય દ્રષ્ટાંતો જોઈ શકાય છે કે આજે પણ માનવજાત તેના પ્રકાશને અનુભવે છે.

અંબિયાઓના વૃત્તાંત

હઝરત દાઉદ અ.સ.

(પ્રથમ હપ્તો)

હઝરત દાઉદ અ.સ.ના જીવનમાંથી બોધપાઠ:-

હઝરત દાઉદ અ.સ. બની ઈસ્રાઈલના મહાન અંબિયા પૈકીના હતાં. અલ્લાહે તેમને એક વિશાળ પ્રદેશનું શાસન આપ્યું હતું. કુરઆન મજીદની અનેક આયતોમાં તેમના ઉચ્ચ સ્થાનની પ્રશંસા કરવામાં આવી છે. તેમની શારીરિક શક્તિ એટલી હદે હતી કે જ્યારે બની ઈસ્રાઈલનો એક અત્યાચારી શાસક “જાલૂત” આપ અ.સ.થી લડવા યુધ્ધના મેદાનમાં આવ્યો ત્યારે આપ અ.સ.એ એટલી તાકાતથી પથરનો ઘા કર્યો કે જાલૂત ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ભોંય ભેગો થઈ ગયો અને લોહીમાં લતપત થઈ ગયો. કેટલાંકે લખ્યું છે કે પથર તેની છાતીને વીંધીને આરપાર નીકળી ગયો. તેવી જ રીતે આપ અ.સ.નું રાજકીય વર્ચસ્વ પણ એટલી હદે હતું કે આપ અ.સ. એક અત્યંત શક્તિશાળી વિશાળ પ્રદેશના શાસક હતાં અને આપ અ.સ. સંપૂર્ણ શક્તિ લગાડીને શત્રુઓનો મુકાબલો કરતાં હતાં. વિદ્વાનોએ તો એટલી હદે લખ્યું છે કે આપની ઈબાદત કરવાની જગ્યાએ (મહરાબે ઈબાદત) એક હજાર સૈનિકો ચારેકોર રાતદિવસ પહેરો ભરતાં હતાં. તેવી જ રીતે આપ અ.સ.ની આધ્યાત્મિકતા અને સદ્ચારિત્ર એટલી હદે હતું કે રાત્રિનો એક મોટો ભાગ આપ અ.સ. જાગૃત રીડીને પરવરદિગારની ઈબાદતમાં પસાર કરતાં હતાં અને વરસના અડધા દિવસોએ રોઝા રાખતાં હતાં. નેઅમતોની દ્રષ્ટિએ પણ ખુદાએ આપ અ.સ.ને જાત-જાતની ઐહિક અને અલૌકિક નેઅમતો આપી હતી. ટૂંકમાં આપ હઝરત અ.સ. એક એવા વ્યક્તિ હતાં કે જે યુધ્ધમાં, ભક્તિ પ્રર્થનામાં, વિદ્વતામાં અને શાસનમાં દરેક રીતે અત્યંત શક્તિશાળી હતાં અને આપ અ.સ.ને વિપુલ પ્રમાણમાં અલ્લાહની દયા-કૃપા પ્રાપ્ત થએલી હતી.

હઝરત દાઉદ અ.સ. ઉપર અલ્લાહની નેઅમતો:-

પોતાની ખાસ પ્રણાલી અનુસાર કુરઆન મજીદ ટુંકસાર પછી સવિસ્તાર રીતે પણ હઝરત દાઉદ અ.સ. ઉપરની અલ્લાહની નેઅમતો વર્ણવે છે. ઈશ્આદ થએલ છે કે અમે પર્વતોને પણ તેમના તાબેદાર બનાવી દીધાં તે એવી રીતે કે તેની સાથે રાત દિવસ ખુદાની તસ્બીહ કરતાં હતાં. ન કેવળ પર્વતો પરંતુ સઘળા પક્ષીઓ પણ તેને તાબે કરી દીધાં જેથી તે (પક્ષીઓ) પણ તેની સાથે હમેશાં અલ્લાહની તસ્બીહ કરતાં રહે. આ બધાં પક્ષીઓ અને પર્વતો દાઉદ અ.સ.ના આજ્ઞાંકિત હતાં. તેની સાથે જ એકસુત્ર હતાં અને તેના પ્રત્યે જ પરત ફરીને જવાવાળા હતાં. (સૂરએ સાદ, આયત ૧૮-૧૯)

કુરઆન શરીફનો અર્થવિસ્તાર કરનાર વિદ્વાનો (મુફ્સેરીન) એ બાબતે ભિન્ન-ભિન્ન મત ધરાવે છે કે પર્વતો અને પક્ષીઓ હઝરત દાઉદ અ.સ. સાથે એકસુત્ર કેવી રીતે હતાં? કેટલાંકે એવું મંતવ્ય વ્યક્ત કર્યું છે કે હઝરત દાઉદ અ.સ.નો અવાજ એટલો સુમધુર અને હૃદયાકર્ષક હતો કે પર્વતોને પણ પ્રભાવિત કરી દેતો હતો અને પક્ષીઓને તો પોતાની દિશામાં આકર્ષિત કરી લેતો હતો. (પરંતુ આ કોઈ એવી મહાન ફઝીલત ન કહેવાય કે કુરઆનમાં તેનું મહત્વપૂર્ણ રીતે વર્ણન કરવામાં આવે)

કેટલાંક કહે છે કે આ તસ્બીહ તેના સ્પષ્ટ (સાંભળી શકાય તે) સુરની સાથે એક જાતના ગુઢ અને અંતરજ્ઞાન ધરાવતી હતી કે સમગ્ર સૃષ્ટિના કણોમાં છે. આ વિચારસરણી પ્રમાણે સૃષ્ટિના સઘળા સર્જનો એક જાતની બુધ્ધિ અને અંતરજ્ઞાન ધરાવે છે અને જ્યારે આ મહાન પયગમ્બર અલ્લાહની બારગાહમાં પ્રાર્થના કરતાં હતાં ત્યારે તે હૃદયાકર્ષિત સુર સાંભળતાં હતાં અને તેની સાથે એકસુત્રતાથી જોડાઈ જતાં હતાં અને આ રીતે એ સઘળા સાથે મળીને તસ્બીહ કરવા લાગતાં હતાં.

જો આ સૃષ્ટિના તમામ રજકણો ખુદાનો ઝિક-તસ્બીહ અને હમ્દ કરતાં જ રહે છે. જો કોઈ હઝરત દાઉદ અ.સ. તેમની સાથે હોય કે ન હોય પરંતુ દાઉદ અ.સ.ને એ વિશિષ્ટતા પ્રાપ્ત થએલી હતી કે તેમનો સૂર ઉંચો થાય અને તસ્બીહ કરવા લાગે કે તરત જ તે સઘળી સૃષ્ટિની વસ્તુઓમાં જે ગુપ્ત હતું તે બહાર આવી જતું હતું અને તેમનો આંતરિક સૂર બાહ્ય સૂરમાં પરિવર્તિત થઈ જતો હતો. પયગમ્બરે ઈસ્લામ સ.અ.વ.ની હથેળી પર કાંકરીઓ તસ્બીહ કરતી હતી તે અંગે રિવાયતો છે તે રીતે જ.

એક રિવાયતમાં ઈમામ સાદિક અ.સ.થી રિવાયત છે કે જનાબ દાઉદ અ.સ. જ્યારે વનવગડામાં ચાલ્યાં જતાં હતાં અને “ઝબૂર”ની તિલાવત કરવા લાગતા હતાં ત્યારે તેમના સૂરમાં પોતાનો સૂર ભેળવી ન દે તેવો કોઈ પર્વત, પથ્થર કે પક્ષી રહી જતો નહોતો.

કુરઆને આ અલૌકિક ફઝીલતનો ઉલ્લેખ કર્યો તે પછી એક ઐહિક ફઝીલતનો ઉલ્લેખ કરતાં કહે છે કે: “અને અમે લોખંડને તેમના માટે નરમ કરી દીધું.” શક્ય છે કે આનો એક અર્થ એવી રીતે તારવવામાં આવે કે ખુદાએ ચમત્કારિક રીતે લોખંડને નરમ બનાવી દેવાની પધ્ધતિ જનાબ દાઉદ અ.સ.ને શીખવી દીધી હોય અને તે રીતે હઝરત દાઉદ અ.સ. બખ્તર બનાવવા માટે લોખંડની મજબૂત-દ્રઢ પરંતુ પાતળી કડીઓ બનાવી શકે. એ હકીકત છે કે હઝરત દાઉદ અ.સ. પહેલાં શારીરિક રક્ષણ માટે યુધ્ધમાં બખ્તરનો ઉપયોગ થતો હતો કે જેમાં લોખંડના પાટાઓ વપરાતાં હતાં કે જેને પહેરવામાં આવે તો શરીર પર ઘણાં સખત રહેતાં અને શરીરના હલન-ચલનને અનુરૂપ વળી શકે તેમ ન હોવાને કારણે યોધ્ધાઓ માટે અકળામણ અને પરેશાનીનું કારણ બનતી હતી. હઝરત દાઉદ અ.સ. પહેલાં કોઈ પણ વ્યક્તિ લોખંડની પાતળી પરંતુ અત્યંત મજબૂત કડીઓનો ઉપયોગ કરીને બખ્તર જેવી કોઈ વસ્તુ બનાવી શક્યો નહોતો કે જે શરીરના વસ્ત્રોની જેમ જ શરીર ઉપર ધારણ કરી શકાય અને યુધ્ધ વખતે શરીરના અંગોના હલન-ચલનમાં બાધારૂપ નિવડે નહીં. કુરઆનની આયતનો સ્પષ્ટ અર્થ એવો તારી શકાય કે લોખંડ હઝરત દાઉદ અ.સ.ના હાથમાં આવતાંની સાથે તદ્દન નરમ પડી

જવું તે ખુદાની આજ્ઞાથી એક ચમત્કારના સ્વરૂપે થતું હતું અને એમાં આશ્ચર્ય કે શંકાને કોઈ સ્થાન પણ નથી. એ શક્તિ કે જે ભઠ્ઠીના લોખંડને ઓગાળીને પ્રવાહી બનાવી દેવાની શક્તિ આપી છે તે દાઉદ અ.સ.ના હાથોમાં આવી શક્તિ કેમ ન મૂકી શકે??? કેટલીક ઇસ્લામિક રિવાયતોમાં પણ આવી બાબત પ્રત્યે ઈશારો છે અને એક હદીસમાં છે કે ખુદાએ દાઉદ અ.સ.ને વહી (દિવ્યવાણી) મોકલી કે તમો એક સારા વ્યક્તિ છો પરંતુ બૈતુલમાલમાંથી પોતાની આજીવિકા મેળવો છો. તે પછી જનાબ દાઉદ અ.સ. ચાલીસ દિવસ સુધી રડતાં રહ્યાં અને પોતાની આજીવિકા મેળવવા પોતે શું કરે કે જેથી કરીને બૈતુલમાલમાંથી આજીવિકા મેળવવી ન પડે તે સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવાની યાચના કરતાં રહ્યાં ત્યારે ખુદાએ લોખંડને તેમના હાથમાં નરમ બનાવી દીધું જેથી કરીને તેઓ દરરોજ એક કવચ (બખ્તર) તૈયાર કરી લેતાં હતાં અને આ રીતે તમને બૈતુલમાલમાંથી આજીવિકા મેળવવામાંથી છુટકારો મળી ગયો.

ટૂંકમાં ખુદાએ તેમને આપી હતી એ શક્તિનો ઉપયોગ કરીને હઝરત દાઉદ અ.સ. શત્રુઓથી રક્ષણ કરી શકે તેવું, જિહાદમાં પણ ઉપયોગી નીવડે તેવું સાધન બનાવી તે આજીવિકા મેળવવા લાગ્યાં. આ આવક પછી પણ તેઓ સામાન્ય રીતે જ જીવન ગુજારતાં હતાં અને એક રિવાયત પ્રમાણે તો પોતાની અત્યંત સાદી રહેણી-કરણીનો ખર્ચ કર્યા પછી બાકીની તમામ રકમ જરૂરિયાતવાળાઓને આપી દેતાં હતાં. આ ઉપરાંત આ તેમનો તદ્દન સ્પષ્ટ ચમત્કાર હતો તેનો પણ તેમને લાભ મળ્યો.

હઝરત દાઉદ અ.સ.ની કસોટી:-

કુરઆન મજીદમાં પહેલાં તો હઝરત દાઉદ અ.સ.ની ખાસ વિશિષ્ટતાઓ વર્ણવવામાં આવી છે અને તેમના ઉપર અલ્લાહ તઆલાની જે અસીમ દયા-કૃપા હતી તેનો ઉલ્લેખ છે. તે પછી દાઉદ અ.સ. અને આપ અ.સ.ના ન્યાયની બાબતે એક પ્રસંગનું વર્ણન છે. કુરઆનમાં આ પ્રસંગના વર્ણનની શરૂઆત પયગમ્બરે ઈસ્લામ સ.અ.વ.ને સંબોધીને કરવામાં આવી છે અને કહેવામાં આવ્યું છે કે: “હે રસૂલ! શું દાઉદની “મહેરાબ” (મકાન-રહેઠાણ)ની દીવાલથી ઉપર આવી જવાવાળા ફરીયાદીઓના પ્રસંગની તમને જાણકારી છે?” એ હકીકત છે કે હઝરત દાઉદ અ.સ.ની ચારેકોર તેમના ઘણાં વિરોધીઓ પણ હતાં પરંતુ બન્યું એવું કે બે વ્યક્તિઓ સામાન્ય પ્રવેશદ્વાર અને માર્ગથી દાખલ થવાને બદલે મહેલની દીવાલ કૂદીને અચાનક આપ અ.સ.ની સામે આવી ગયાં. કુરઆને હકીમમાં આ અંગે ઉલ્લેખ છે તે પ્રમાણે અચાનક તેઓ દાઉદ અ.સ.ની સમક્ષ આવી ગયાં (કોઈ જાતની પૂર્વ ચેતવણી કે પૂર્વ મંજૂરી વગર) જ્યારે દાઉદ અ.સ.એ આ વ્યક્તિઓને અચાનક જોયાં તો પ્રથમ તો આપ અ.સ. ગભરાઈ ગયાં અને તેમને બીક લાગી કે આ લોકો કોઈ દુષ્ટ ઈરાદા સાથે આવ્યાં હશે. પરંતુ તે બંનેએ તેમનો ગભરાટ દૂર કરતાં તરત જ કહ્યું કે “આપ બીક ન રાખો! અમે તો આપ અ.સ.ની પાસે એક ફરિયાદ લઈને આવ્યાં છીએ. અમો પૈકી એકે બીજાની સાથે અન્યાય કર્યો છે અને અમો આપની પાસે દાદ મેળવવા આવ્યાં છીએ; હવે આપ અ.સ. જ અમારા બે વચ્ચે ચુકાદો આપી દો અને અત્યાચારને થવા ન દો અને સત્યના માર્ગે અમને દોરવણી આપો.”

એ હકીકત તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે આ પ્રસંગ એવો અચાનક અને વિચિત્ર રીતે બની ગયો હતો કે હઝરત દાઉદ અ.સ. માટે ચિંતન-વિચારણાનો વધુ સમય હતો જ નહીં. એકે પોતાની ફરિયાદ રજુ કરવાની શરૂ કરી દીધી કે “આ મારો જ મોટો ભાઈ છે તેની પાસે ૯૯ ઘેટાં છે, મારી પાસે તો માત્ર એક ઘેટું છે પરંતુ આ એવો આગ્રહ રાખે છે કે હું મારું તે એકમાત્ર ઘેટું પણ તેને આપી દઉં. વાતચીત કરવામાં

એ મારાથી વધારે ચપલ અને ચબરાક છે અને દલીલો કરવામાં પાવરધો અને વાતોડીયો છે.”

હઝરત દાઉદ અ.સ.એ બીજા પક્ષકારને કાંઈ પુછ્યા વગર જ ફરિયાદીને કહ્યું કે: “પોતાના ઘેટાંની સંખ્યામાં વધારો કરવા માટે તારા ઘેંટાની બળજબરીપૂર્વકની આની માંગણી તો અત્યાચાર છે.” અને છેવટે તો એવું પ્રતિત થાય છે કે તે બંને આ ચુકાદથી સંતુષ્ટ થઈને ત્યાંથી ચાલ્યા ગયાં પરંતુ તે પછી દાઉદ અ.સ. વિચારમગ્ન થઈ ગયાં કે તેમણે ચુકાદો તો ન્યાયોચિત રીતે કર્યો છે કેમકે બીજા પક્ષકારને ફરિયાદીની રજુઆત સ્વીકાર્ય ન હોત તો તેણે પ્રતિ દલીલ કરી હોત. તેણે ફરિયાદીની વાત સ્વીકારી લીધી તે સ્પષ્ટ રીતે ફરિયાદીની રજુઆત સાચી જ હતી તેવું દર્શાવે છે, પરંતુ આ હકીકત હોવા છતાં ન્યાય પ્રણાલીની જરૂરિયાત મુજબ જનાબ દાઉદ અ.સ.એ પોતાનો ફેસલો સાદર કરતાં પહેલાં ન્યાય તોળવામાં ઉતાવળ નહીં કરવાની અને બીજા પક્ષકારને પણ પોતાનો પક્ષ રજુ કરવાની તક આપીને તેને સાંભળીને ન્યાય તોળવાની જરૂર હતી.

(અનુવાદકની નોંધ:- આધુનિક કાયદાશાસ્ત્રમાં પણ પ્રિન્સીપલ્સ ઓફ નેચરલ જસ્ટિસમાં બધાં પક્ષકારોને સાંભળ્યા વગર ચુકાદો આપી ન શકાય તેવો સિધ્ધાંત અપનાવવામાં આવ્યો છે. કુરઆને શરીફનો આ પ્રસંગ દર્શાવે છે કે આધુનિક કાયદાશાસ્ત્રનો આ અગત્યનો સિધ્ધાંત અલ્લાહની દિવ્ય આજ્ઞા ઉપર આધારિત જ છે.)

તેથી પોતાના આવા ઉતાવળિયા પગલાંને કારણે દાઉદ અ.સ.ને પશ્ચાતાપ થયો અને તેમને એવો પણ વિચાર આવ્યો કે કદાચ આ અલ્લાહ તરફથી તેમની કસોટી લેવા માટે જ કરવામાં આવેલ છે. તેઓ પોતાની આ ક્ષતિ માટે (પાપ નહીં પણ માત્ર ભૂલ-ક્ષતિ) અંગત ક્ષમાયાચના કરવા લાગ્યાં અને પ્રયશ્ચિત (તૌબા) કરવા લાગ્યાં. છેવટે અલ્લાહે તેમને પોતાની દયા-કૃપા કરી અને “તર્કે ઓલા” (એક સામાન્ય ક્ષતિ)ની બાબતે તેમને ક્ષમા આપી દીધી. કુરઆનમાં આ અંગે તે પછીના વર્ણનમાં ઉલ્લેખ છે કે: “અમે તેના આ કાર્ય (સામાન્ય ક્ષતિ) બાબતે તેને માફ કરી દીધો અને અમારી દ્રષ્ટિએ ઉચ્ચ સ્થાન અને ઉજ્જવળ ભવિષ્ય ધરાવે છે.”(કુમશ:)

અંતરજ્ઞાનીની જેમ પ્રતિક્ષા

કેટલાંક પ્રતિક્ષા કરનારાઓ ઈમામે ઝમાના અજ.ના પ્રાગટ્ય (મુદ્દર)
પછી કેમ આપ અજ.ના શત્રુ થઈ જશે???

હુજ્જતુલ ઈસ્લામ પનાહિયાન સાહેબે પોતાના પુસ્તક “ઈન્તેઝારે આમિયાના, આલિમાના વ આરિફાના”માં લખ્યું છે કે મહદવિચ્ચત (ઈમામ મહદી સંબંધે)ની એક ચર્ચા એવી પણ છે કે એવું કહેવાય છે કે કેટલાંક પ્રતિક્ષા કરવાવાળાઓ કે જેઓ ઈમામ અજ.ના પ્રાગટ્ય પહેલાં આતૂરતાપૂર્વક પ્રતિક્ષા કરતાં હશે તેઓ આપ હઝરત અજ.ના પ્રગટ થયા પછી તેમના વિરોધી થઈ જશે.

અહિયાં પ્રશ્ન એ ઉભો થાય છે કે આવું કેમ? ઈમામ ઝમાના અજ.ના પ્રાગટ્યની પ્રતિક્ષા કરવાવાળાઓ જ આપ અજ.ના પ્રગટ થયા પછી કેમ તેમનો વિરોધ કરતાં થઈ જશે?

આનો જવાબ એ છે કે તેઓ ઈમામ ઝમાના અજ.ની બાબતે એક કાલ્પનિક ધારણાં બાંધીને બેઠાં છે અને જ્યારે તેઓ ઈમામ અજ.ને મૂર્ત સ્વરૂપે જોશે કે જે તેમની કાલ્પનિક ધારણાંથી મેળ ખાતાં નહીં હોય તેથી તેઓ આપ અજ.નો વિરોધ કરવો શરૂ કરી દેશે.

જે લોકો સામાન્ય દ્રષ્ટિ ધરાવે છે તેઓ પોતાની સામાન્ય દ્રષ્ટિને કારણે આપ અજ.ની બાબતે કેટલીક માન્યતાઓ જડ રીતે ધરાવતાં થઈ ગયાં હશે કે તેઓ તેમની જડ માન્યતાથી મેળ ખાતું ન હોય તેવું કાંઈ સ્વીકારવા જ તૈયાર નહીં હોય. આવા લોકો ઈમામે ઝમાના અજ.ના પ્રગટ થયા પછી આપ અજ.ને સહાયરૂપ થવાને બદલે આપ અજ. માટે દુઃખ અને મુશ્કેલીઓનું કારણ બનશે.

જે લોકો થોડુંક જ્ઞાન રાખતાં હશે તેઓ પોતાને મોટા વિદ્વાન સમજી બેઠાં હશે. તેઓ કહેવા લાગશે કે આ ઈમામે ઝમાના અજ. છે જ નહીં! કેમકે અમે તો તેમના વિશે જ્ઞાન ધરાવીએ છીએ, અમે તો તેમને ઓળખીએ છીએ, અમે તો તેમની જ પ્રતિક્ષા કરીએ છીએ અને હવે અમે જ ઓળખી બતાવીશું કે આ તે જ (કે જેમની પ્રતિક્ષા કરવામાં આવે તે) ઈમામ છે કે નહીં?

જો કે કેટલાંક લોકો ઈમામે ઝમાના અજ.ની આજ્ઞાઓ, તેમના હિત વિરુદ્ધ હોવાને કારણે હઝરત અજ.નો વિરોધ કરશે. આવું જ મદીનાના યહૂદીઓ સાથે પણ બન્યું હતું. રસૂલે અકરમ સ.અ.વ.એ પોતાના પયગમ્બર હોવાની ઘોષણાં કરી (બેઅસત) તે પહેલાં મદીનાના યહૂદીઓ એ વાત ઉપર ગર્વ લેતાં હતાં કે એક પયગમ્બર નિયુક્ત થવાના છે અને તેની નિશાનીઓ આ છે પરંતુ પયગમ્બર સ.અ.વ.નો સંદેશો મદીના પહોંચ્યો કે તરત જ મદીનાના કેટલાંક યહૂદીઓએ વિરોધ કરવો શરૂ કરી દીધો કે, ના, જેના વિશે વાયદો કરવામાં આવ્યો છે તે (પયગમ્બર) આ વ્યક્તિ નથી.

પોતે ઈમામે ઝમાના અજ.ની પ્રતિક્ષા કરે છે તેવો દાવો કરનારાઓ ઈમામ મહદી અજ. વિશે એક ખોટો દ્રષ્ટિકોણ અને વિચારસરણી ધરાવતાં હોવાને કારણે અને તેઓ માનવ જગતના મોક્ષદાતા અંગે ખોટી કલ્પના ધરાવતાં હોવાને કારણે ઈમામે ઝમાના અજ.ના પ્રાગટ્ય પછી આવા લોકો આપ અજ.નો સાથ આપી શકશે નહીં.

(આ ચર્ચા પરથી એવું પ્રસ્થાપિત થાય છે કે આપણે આપણાં ઈમામે ઝમાના અજ.ની પ્રતિક્ષા સામાન્ય લોકોની જેમ અથવા દેખાડવા પૂરતી કરવી જોઈએ નહીં પરંતુ કુરઆનની આયતો અને આ અંગેની રિવાયતો વાંચી-સમજીને આપ અજ. જેવા છે તેવા અંતરજ્ઞાન સાથે અંતરયામીની પ્રતિક્ષા કરવી જોઈએ.)

માહે શાઅબાનની

માહે શાઅબાનની

પ્રથમ શાઅબાન

આ દિવસે શીઆઓના અત્યંત આદરણીય વિદ્વાનો અને મુજતહિદો પૈકીના બે જનાબ ઇબ્ને તાહિસ (સન હિજરી ૬૯૩) અને “જવાહિરુલ-ઇસ્લામ” નામના પુસ્તકના લેખક જનાબ મુહમ્મદ હસન નજફી ઇસ્ફેહાની (સન હિજરી ૧૨૬૬)ના અવસાન થયાં હતાં.

બીજી શાઅબાન

સન હિજરી ૨ માં આજના દિવસે રમઝાનના રોઝા વાજિબ થયાં તેનો હુકમ (અલ્લાહની આજ્ઞા) આવ્યો હતો તેવી જ રીતે આજના દિવસે સન હિજરી ૫ માં ગઝવએ બની મુસ્તલક થયો હતો અને તેવી જ રીતે સન ૨૫૫ હિજરીમાં ‘મોઅતઝ અબ્બાસી’ નામના ખલીફાનું મૃત્યુ થયું હતું અને સને હિજરી ૩૦૬માં શીઆઓના મહાન ધાર્મિક વિદ્વાન (આલિમે દીન) ખ્વાજા અબ્દુલ્લાહ અન્સારીનો જન્મ થયો હતો.

ત્રીજી શાઅબાન

આ દિવસ તો અત્યંત મહાન દિવસ છે કેમકે આ દિવસે આપણાં ત્રીજા ઈમામ હુસૈન ઇબ્ને અલી અ.સ.નો અત્યંત પુણ્યશાળી જન્મ થયો હતો. કરબલા જતાં માર્ગમાં આજના દિવસે જ ઈમામ હુસૈન અ.સ. મક્કા શહેરમાં પ્રવેશ્યાં હતાં.

ચોથી શાઅબાન

સન હિજરી ૨૬માં આજના દિવસે જ હઝરત અબ્બાસ અ.સ.નો પુણ્યશાળી જન્મ થયો હતો. સન હિજરી ૯૦૫માં આજના દિવસે જ ઈરાનમાં “ઇસ્માઈલ મીરઝા સફવી”ના શાસનની સ્થાપના થઈ હતી જે શીઆ શાસનના નામે પ્રખ્યાત હતી.

મહત્વપૂર્ણ ઘટનાઓ

મહત્વપૂર્ણ ઘટનાઓ

અગ્યારમી શાઅબાન

પાંચમી શાઅબાન

એક રિવાયત પ્રમાણે ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.નો પુણ્યશાળી જન્મ સન હિજરી ૩૮માં આજના દિવસે થયો હતો.

સન હિજરી ૩૩માં આજના દિવસે જનાબ અલી અકબર અ.સ.નો જન્મ થયો હતો. તેવી જ રીતે સન હિજરી ૧૦૭૦માં આજના દિવસે જ શીઆઓના મહાન ધાર્મિક વિદ્વાન (આલિમે દીન) જનાબ અલ્લામા મુહમ્મદ તકી મજલિસીનો જન્મ થયો હતો.

નવમી શાઅબાન

સન હિજરી ૩૨૯ના આજના દિવસે જ ઈમામે ઝમાના અજ.એ પોતાના છેલ્લા ખાસ પ્રતિનિધી (નાઇબ) જનાબ અલી ઇબ્ને મુહમ્મદ સમરીને એક પત્ર મોકલ્યો હતો જેના “ગૌબતે ફુઝરા” (લાંબા અનિશ્ચિતકાળ માટેના ગુપ્તવાસ)ની ઘોષણાં થઈ હતી.

પંદરમી શાઅબાન

આજનો દિવસ અત્યંત શુભ (મુબારક) અને અત્યંત ઉચ્ચ ફઝીલતવાળો દિવસ છે. કેમકે સન હિજરી ૨૫૫ માં આજના દિવસે જ આપણાં યુગના ઈમામ (ઝમાને કે ઈમામ) હઝરત મહદી અજજલ્લાહો તઆલા ફરજહુશરીફનો અત્યંત પુણ્યશાળી જન્મ થયો હતો જેઓ આજે પણ જીવિત છે.

ગૈબતના યુગમાં પણ ઈમામ મહદી અજ.ની હકૂમત અને શાસન

શીઆઓની શ્રદ્ધા પ્રમાણે સમગ્ર જગત ઈમામ મહદી અજ.ના શાસન તળે છે. રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.એ ઈમામ અલી અ.સ.ને સંબોધીને ફરમાવ્યું છે કે: “હે અલી! મારા પછી ૧૨ ઈમામો થશે, તમો તે પૈકીના પ્રથમ છો અને છેલ્લો કાઈમ અજ. હશે. ખુદાવન્દે આલમ તેને સમગ્ર પૂર્વ અને પશ્ચિમ (સમગ્ર જગત)નો વિજયી બનાવશે.” (કમાલુદ્દીન, પા ૨૮૨)

ઈમામ મહદી અ.સ. સમગ્ર જગત ઉપર ખુદાની હકૂમતનો પાયો નાંખવાની બાબતે ઘણો જ મહત્વનો ભાગ ભજવી રહ્યાં છે. આપ અજ.ની ગૈબત પણ આપ અજ.ના આ ધ્યેય પ્રાપ્તિના કાર્યોમાં અવરોધરૂપ નથી કેમકે “ગૈબત”નો અર્થ જ “ગુપ્ત રહેવું” અને “ગુપ્ત રીતે કાર્યશીલ રહેવું” તે છે. “ગૈબત”નો અર્થ નિષ્ક્રીય થઈ જવું તેવો નથી. આપ અજ. આદમ અ.સ.ના સર્જનથી લઈને ખાતમ સ.અ.વ. એ સઘળા અંબિયા અને અવસિયાના સર્વગુણોનો સત્વ અને અહલેબૈત અ.સ.ની એકમાત્ર બાકી રહેલ વ્યક્તિ છે. દરેક ધર્મ અને માન્યતાઓમાં આપ અજ.ના પ્રાગટ્યની ભવિષ્યવાણી થએલ છે. આ સંજોગોમાં ઈમામ મહદી અજ. પોતે તો પોતાના સર્જનના ધ્યેય પ્રાપ્તિને કાજે નિષ્ક્રીય રહે અને માત્ર ખુદાની ઈબાદત અને દુઆ (પ્રાર્થના) કરતાં રહે જેથી કરીને ખુદાવન્દે આલમ તેમના પ્રાગટ્યની પરવાનગી આપી દે અને તે પછી ચમત્કારિક રીતે સઘળી સાધન સંપત્તિ આપ અજ.ને લભ્ય બનાવી દે અને સમગ્ર જગતને (ખુદાવન્દે આલમ પોતે જ) આપ અજ.ના પ્રાગટ્ય અને આજ્ઞાંકિતતા માટે તૈયાર કરી દે એવું કદીયે બને જ નહીં ને!!! (સંદર્ભ: ઈમામ હાઝિર મુદીરે નાઝિર, પા ૫૯)

ઈમામ અલી અ.સ.એ “ગૈબત” અને ઈમામ મહદી અજ.ના પ્રાગટ્ય સંબંધે ફરમાવ્યું છે કે: “હે લોકો! આપણો “આજ” (વર્તમાન) તે “કાલ” (ભવિષ્ય)થી કેટલો બધો સમીપ છે કે તેનો પ્રકાશ દેખાવા લાગ્યો છે અને આપણે (આપણી સાથે) કરવામાં આવેલાં વાયદાઓના પૂર્ણ થવાની નજીક પહોંચી ગયાં છીએ. જાણી લો કે અમો પૈકીનો જ તે વ્યક્તિ (મહદી અજ.) કે જે ભવિષ્યના (થનાર) આતંકને જોશે, પ્રકાશિત કરી દેનાર દીવાઓ હાથમાં લઈને એ યુગમાં પ્રવેશ કરી રહ્યો છે. પયગમ્બર અને ઈમામોની કાર્યશૈલી પ્રમાણે જ લોકો સાથે વર્તન કરનાર છે જેથી લોકોની મુશ્કેલીઓનો ઉકેલ લાવે, બંદીવાન બનાવેલ લોકોને મુક્ત કરાવે, અત્યાચારી સમૂહોને વેરવિખેર કરી નાંખશે અને સત્યના વેરવિખેર થઈ ગએલાં ચાહકોને એકત્ર કરશે. તે એક લાંબા ગાળા સુધી લોકોની દ્રષ્ટિથી ગુપ્ત રહેશે તેથી પગેરું સુંઘનારાઓ પણ અત્યંત ભારે પ્રયાસો કરવા છતાં પણ તેના પદ્ધતિઓને ઓળખી શકશે નહીં. તે પછી આતંકના નાશ માટે એક સમૂહ તૈયાર થશે કે જેવી રીતે તલવારોને સજાવવામાં આવે છે.” (નહજુલ બલાગાહ, ખુલ્લો ૧૫૦)

ઈમામ અલી અ.સ.એ પોતાના આ સંબોધન (ખુલ્લા)માં ઈમામ મહદી અજ.ની ગૈબતની (આપ અજ.ની) પ્રવૃત્તિઓનું વર્ણન કર્યું છે કે આપ અજ.ના ચાહકોમાંથી એક સમૂહ તલવારોની ધાર કાઢીને લોકો યુધ્ધ માટે તૈયાર થઈ જાય છે તે રીતે આતંકને કચડી નાંખવા માટે તૈયાર નહીં થઈ જાય ત્યાં સુધી (ગૈબતમાં રહીને પણ) આપ અજ. બંદી બનાવવામાં આવેલ કૌમો અને લોકોને મુક્તિ આપવાનો, પથભ્રષ્ટ થઈ ગએલાં લોકોને વિખેરી નાખવાનો અને સત્યના ચાહવાવાળાઓને એકત્ર (એકજુટ) કરવાની પ્રવૃત્તિઓ કરતાં રહેશે. (સંદર્ભ: ઈમામ હાઝિર મુદીરે નાઝિર, પા ૫૪)

ગૈબતમાં હોવા છતાં પણ ઈમામ અજ. પોતાના અનુયાયીઓ (શીઆ) અને મુસલમાનો પ્રત્યે અસાવધ નથી. લોકોના સત્યના માર્ગદર્શન અંગે આડે આવતી મુશ્કેલી દૂર કરી રહ્યાં છે. દા.ત. પરમ આદરણીય શીઆ વિદ્વાન શૈખ મુફીદ રહ.ને લખેલ પત્રમાં ઈમામ મહદી અજ. ફરમાવે છે કે: “અમો તમારા કાર્યોની જાંચ પડતાળ અને તમારી દેખરેખ રાખવામાં કોઈ પાછીપાની કરતાં નથી અને ક્યારેય તમને વીસારી દીધા નથી. જો અમે એવું ન કરતાં હોત તો કષ્ટ અને વિડંબનાઓએ તમો લોકોને ઘેરી લીધાં હોત અને શત્રુઓએ તમો લોકોને જડ મૂળમાંથી ઉખાડી નાંખ્યાં હોત.” (સંદર્ભ: અલ-એહતેજાજ, ભાગ ૨, પાન નં ૫૯૬)

બુદ્ધિચાતુર્ય:- ગૈબતના યુગમાં પણ ઈમામ મહદી અજ.ના પોતાના શાસન અને વ્યવસ્થાના એ કાર્યોમાં વ્યસ્ત છે જે તેમના ધ્યેય પ્રાપ્તિને અનુરૂપ છે. તેથી આપ અજ. પોતાની ધ્યેય પ્રાપ્તિની વિરૂધ્ધ હોય તેવું કોઈ કાર્ય કરી શકતાં નથી.

કાર્ય પ્રણાલી:- હઝરત મહદી અજ. પોતાની ગૈબતના યુગમાં પણ ખુદાવન્દે આલમની કાર્ય પ્રણાલી (સુન્નત)ને અનુરૂપ હોય તેવા કાર્યો જ કરે છે. આ જગતની વ્યવસ્થા અને માનવ સમાજ માટે ખુદાએ કેટલાંક સિધ્ધાંતો નિશ્ચિત કરી દીધાં છે જેને ઈમામ અજ. અનુસરે છે અને તેના વિરૂધ્ધ કોઈ કાર્ય (તેમના થકી) થઈ શકતું નથી.

અલ્લાહની કેટલીક કાર્ય પ્રણાલીઓ:- દ્રષ્ટાંત સ્વરૂપે અત્રે અમે અલ્લાહની કેટલીક કાર્ય પ્રણાલીઓ આપીએ છીએ કે જે ઈમામ મહદી અજ.ની ગૈબત સાથે ગાઢ રીતે સંકળાએલ પણ છે:

કુરઆન મજીદમાં ઈર્શાદ થએલ છે કે: “ઈન-તન્સુરુલ્લાહા યનસુરકુમ” અર્થાત: “જો તમો ખુદાની સહાયતા કરશો તો ખુદા પણ તમારી સહાયતા કરશે.” (સૂરએ ઈસ્રાઅ, આયત ૮)

તેવી જ રીતે ઈર્શાદ થએલ છે કે: “ઈન-ઉદતુમ ઉદના” અર્થાત: “જો તમે લોકો પોતાના વાયદાથી ફરી જશો તો અમો પણ (ખુદા પણ) પોતાના વાયદાથી ફરી જઈશું.” (સૂરએ રઅદ, આયત ૧૧)

તેવી જ રીતે ઈર્શાદ થએલ છે કે: “ઈન્નલ્લાહા યુગ્યૈરો મા-બે-કૌમિન હત્તા યોગ્યૈરૂ મા-બે-અનફોસેહિમ” અર્થાત: “જ્યાં સુધી તે કૌમ કે જે પોતાની પરિસ્થિતિને પોતે જ બદલવા નથી ઈચ્છતી (એટલે કે પોતાની પરિસ્થિતિને બદલવા પરિશ્રમ નથી કરતી) ત્યાં સુધી અલ્લાહ પણ તે કૌમના ભાગ્યને બદલતો નથી.” (સૂરએ નિસા, આયત ૭૮)

ઉપસંહાર:- ઈમામ મહદી અજ.ની ગૈબત અને આપ અજ.ના શાસનના સિધ્ધાંતો અંગે ગહન વિચારણા કરીએ તો એ હકીકત સરળતાથી સમજાઈ જાય છે કે ખુદાની મરજી અનુસાર ઈમામ મહદી અજ.ની ગૈબતનો યુગ લાંબો થતો જાય છે તે પરિસ્થિતિમાં આપણે પણ ગૈબતનો યુગ લાંબો થઈ રહ્યો છે તેનું કારણ બની રહ્યાં છીએ. જ્યાં સુધી આપણે હૃદયપૂર્વક શ્રધ્ધા રાખીને, સદ્કાર્યો થકી અને પોતાની (અલ્લાહ સાથેની) પ્રતિબધ્ધતા થકી ઈમામ અજ.ના પ્રાગટ્યની પરિસ્થિતિનું નિર્માણ નહીં કરીએ અને આપણે પોતે પોતાની પરિસ્થિતિ બદલવા પ્રયત્નશીલ નહીં થઈએ, પરિશ્રમ નહીં કરીએ ત્યાં સુધી આપણી પરિસ્થિતિ બદલાશે નહીં!!!

અંતિમયુગમાં ખુદાનો મહાન ઉપકાર

કુરઆને શરીફની અનેક આયતોમાં જગતના અંતિમયુગ સંબંધે અનેક વર્ણનો-ઉલ્લેખો થયાં છે તેમાંથી એક અત્યંત અગત્યની બાબત ઈમામ મહદી આખેરુઝ-ઝમાન અજ.ના શાસનની ખુશખબર પણ છે કે જેમની પ્રતિક્ષામાં સમગ્ર માનવ જગત ખાસ કરીને આપણે એટલે કે અહલેબૈત અ.સ.ના ચાહવાવાળા છીએ.

અત્રે અમે કુરઆનની બે આયતોના સંદર્ભ સાથે કેટલીક ચર્ચા રજુ કરીએ છીએ. તે પૈકી એક સૂરઅે કસસની આયત નં ૫ છે અને બીજી આયત સૂરઅે તૌબાની ૩૩મી આયત છે.

પ્રથમ આયત:- “વ-નુરીદો અન્નમુન્ના અલલ્લઝીનસ-તુઝઅેફૂ ફિલ-અર્ઝે વ-નજઅલહુમ અઘમ્મતંવ-વ-નજઅલહુમુલ-વારેસીન.”

ખુદાવન્દે આલમ આ આયતમાં ફરમાવે છે કે: “અમે એ નિશ્ચય કરી લીધો છે કે આ પૃથ્વી ઉપર જેમને નબળા પાડી દેવામાં આવ્યાં છે તેમના ઉપર ઉપકાર કરીએ અને તેમને લોકોના આગેવાન અને પૃથ્વીના વારસદાર બનાવી દઈએ.”

આ અંગેની કેટલીક અગત્યની વાતો:-

૧. આયતમાં “નમુન્ના” જે શબ્દ છે તેનો મૂળ “મન્નત”માં છે અને તેનો અર્થ મહાન અને અત્યંત મહત્વની નેઅમત એવો થાય છે. એટલે કે અત્રે જે નેઅમત અને ઉપકારનો ઉલ્લેખ થયો છે તે ચોક્કસ ખરી નેઅમતની બાબતે જ છે. કોઈના અપમાન માટેનો આ ઉલ્લેખ નથી, આવું કરવું તો ખૂબ જ અપ્રિય અને ભૂંડું કાર્ય કહેવાય.

૨. એ બાબતે શંકાને કોઈ સ્થાન નથી કે ખુદાવન્દે આલમ જે કંઈ કરવા નિશ્ચય કરી લે તે થઈને જ રહે છે. ખુદાવન્દે આલમ માત્ર વાણી વિલાસ નથી કરતો, જે કંઈ કરવા નિશ્ચય કરે છે તે કરીને જ દેખાડે છે અને કોઈ પણ શક્તિ તેમાં અવરોધરૂપ થઈ શકતી નથી.

કુરઆને મજુદમાં ઈશાદિ થએલ છે કે: “ઇન્નમા અમરતો ઇઝા અરાદા શૈઅન અંચ-યફૂલા લહૂ ફુન ફ-યફૂન.” (સૂરએ યાસીન, આયત ૮૨) એટલે કે ખુદાની શક્તિ એટલી છે કે જ્યારે તે કાંઈ કરવાની ઇચ્છા માત્ર કરે છે ત્યારે (માત્ર) તેને ફરમાવે છે “થઈ જા” તો તે થઈ જાય છે.

૩. આ જગતની સઘળી નેઅમતો ખુદાવન્દે આલમ થકી જ છે અને (તેના) સેવકો માટે તેની દરેક દયા-કૃપા (નેઅમત) તેનો એક ઉપકાર જ છે પરંતુ કુરઆન મજુદમાં ખુદાવન્દે આલમે કેટલીક એવી નેઅમતોનો વિશેષ ઉલ્લેખ કર્યો છે કે જ્યાં ખુદાએ તે નેઅમતો સાથે પોતાના ઉપકારનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે. દા.ત.

એ:- ઇસ્લામની નેઅમત:- “કઝાલિકા ફુન્તુમ મિન-કબ્લો ફ-મનન્નલ્લાહો અલૈકુમ ફતબય્યનૂ...” અર્થાત: “પણ અલ્લાહની પાસે તો પુષ્કળ લાભો છે તમે પણ પહેલાં આવા જ હતાં (એટલે કે ઇસ્લામ અને શ્રદ્ધા-ઈમાન વગરના) પછી અલ્લાહે તમારા પર ઉપકાર કર્યો તેથી (બીજા કોઈની બાબતે તેના મોમિન હોવા કે ન હોવા બાબતે નિર્ણય લઈ લેતાં પહેલાં) ખાત્રી કરી લેતા રહો. નિસંશય તમો જે કાંઈ પણ કરો છો અલ્લાહ તેનાથી સારી પેઠે જાણકાર છે.” (સૂરએ નિસા, આયત ૪)

બી:- જુબૂવ્વતની નેઅમત:- “લકદ મન્નલ્લાહો અલલ-મોઅમેનીના ઇઝ બઅસા ફીહિમ રસૂલમ-મિન અન્ફોસેહિમ...” અર્થાત: “બેશક અલ્લાહે મોઅમીનો પર મહાન ઉપકાર કર્યો કે તેઓમાંથી જ એક નબી નિયુક્ત કર્યો.” (સૂરએ આલે ઇમરાન, આયત ૧૬૪)

સી:- માર્ગદર્શનની નેઅમત:- “ફુલ લા તમુન્નૂ અલય્યા ઇસ્લામકુમ બલિલ્લહો યમુન્નો અલ્યકુમ અન-હદાકુમ લિલ-ઈમાને ઇન ફુન્તુમ સાદેકીન.” અર્થાત: “(હે રસૂલ! આ લોકોને) કહી દો કે તમે તમારા ઇસ્લામના (સ્વીકારનો) ઉપકાર મારા ઉપર ન રાખો તમો

(તમારા ઈમાનના દાવામાં) સાચા હોવ તો (જાણી લો કે) અલ્લાહે જ તમને ઈમાન પ્રત્યે માર્ગદર્શન (હિદાયત) આપી તમારા પર ઉપકાર કર્યો છે.” (સૂરએ હુજરાત, આયત ૧૭)

ડી:- નિર્બળ લોકોને શાસનની નેઅમત:- “વ નુરીદો અન નમુન્ના અલલ-લમીનસ-તુઝએફૂ ફિલ-અર્મે વ-નજઅલોહુમ અઘમ્મતંવ-વ-નજઅલોહુમુલ-વારેસીન.” અર્થાત: “અને અમોએ એવો ઈરાદો કર્યો છે કે જેમને તે ભૂમિમાં નબળા-નિર્બળ બનાવી દેવામાં આવ્યાં છે તેમના પર ઉપકાર કરીએ અને તેમને આગેવાન બનાવી દઈએ અને તેમને સમગ્ર પૃથ્વીના વારસ બનાવી દઈએ.” (સૂરએ કસસ, આયત ૫) ઘણી રિવાયતોમાં આ અંગે એવું વર્ણન છે કે આ આયતમાં જે ઉલ્લેખ છે તે અંતિમકાળમાં ઈમામ મહદી અજ.ના શાસન અને મોઅમેનીનના વર્ચસ્વ અંગે છે.

કુરઆનમાં નિર્બળોના શાસન અને વર્ચસ્વનો ઉલ્લેખ:-

કુરઆન મજુદમાં અનેક સ્થળોએ આ પૃથ્વી ઉપર જે મોઅમેનીનને નિર્બળ બનાવી દેવામાં આવ્યાં છે તેમના શાસન અને વર્ચસ્વનો ઉલ્લેખ છે. દા.ત.

૧. “વઅદલ્લાહુલ-લમીના આમનૂ મિન્કુમ વ-અમેલુસ-સાલેહાતે લયસ્તખલેફન્નહુમ ફિલ-અર્મે.” અર્થાત: “તમો પૈકી જે લોકો ઈમાન લાવ્યાં છે અને (જેમણે) સદ્કાર્યો કર્યા છે ખુદાનો તે લોકો સાથે વાયદો છે કે પૃથ્વી પર તેમને શાસક અને ખલીફા (પોતાના પ્રતિનિધી) બનાવશે.” (સૂરએ નુર, આયત ૫૫)

૨. “વ-લકદ અહલકનલ-કુરૂના મિન-કબ્લેકુમ લમ્મા ઝલમૂ વ-જઅતહુમ રોસોલોહુમ બિલ-બય્યેનાતે વ-મા-કાનૂ લે-યૂઅમેનૂ કઝાલિકા નજમીલ-મુજરેમીન.” અર્થાત: “તમારાથી પહેલાં થઈ ગયેલી એવી ઘણી ઉમ્મતો (લોક સમૂહો) કે જેમણે અત્યાચારનો માર્ગ અપનાવી લીધો હતો, અમોએ નષ્ટ કરી દીધી છે. તેમની પાસે તદ્દન સ્પષ્ટ નિશાનીઓ સાથે પયગમ્બરો આવ્યાં હતાં પરંતુ તેઓ એવા નહોતાં કે ઈમાન લાવે. અમો પાપ આચરનારાઓને આવો જ બદલો

આપીએ છીએ.” “સુમ્મા જઅલનાકુમ ખલાઈફા ફિલ-અર્મે મિમ-બઅદેહિમ લેનનઝોરા કૈફા તઅમલૂન.” અર્થાત: “અમોએ તે પછી તમો લોકોને તે ભૂમિના સત્તાધિશ બનાવી દીધાં કે (અમો) જોઈએ કે તમો કેવા કાર્યો કરો છો.” (સૂરએ યુનુસ, આયત ૧૩-૧૪)

૩. “અન્નલ-અર્ઝા યરેસોહા ઇબ્રાહિયસ-સાલેહૂન.” અર્થાત: “મારા સદ્કાર્યો કરવાવાળા સેવકો (જ) પૃથ્વીના વારસ (વર્ચસ્વ ધરાવનાર) હશે.” (સૂરએ અંબિયા, આયત ૧૦૫)

૪. “વ-અવરસનલ-કૌમલ-લઝીના કાનૂ યુસ્તઝઅફૂના મશારિકલ-અર્મે વ-મગારેબેહા.” અર્થાત: “જે લોકોને (આ) પૃથ્વી ઉપર નિર્ભળ બનાવી દેવામાં આવ્યાં છે અમોએ તેમને પૂર્વ અને પશ્ચિમ (સમગ્ર પૃથ્વી)ના વારસ બનાવ્યાં છે.” (આઅરાફ, આયત ૧૩૭)

૫. “લનોહલેકન્નઝ-ઝાલેમીના વ-લ-નુસ્કેનન્નકુમુલ-અર્ઝા મિમ-બઅદે.” અર્થાત: “(પરવરદિગારે પયગમ્બરો ઉપર વહી-દિવ્યવાણી ઉતારી કે) અમે અત્યાચારીઓને નષ્ટ કરી દઈશું અને તે પછી તમોને તે પ્રદેશમાં વસાવીશું.” (ઇબ્રાહીમ, આયત ૧૩-૧૪)

ઉપરોક્ત આયતોમાંથી તારવી શકાય તેવા અગત્યના ગૂઢ-અર્થ:-

૧. ઉપરોક્ત આયતોમાં -ખાસ કરીને અંતિમ આયતોમાં- “મુસ્તઝઅફૂન”નો ઉલ્લેખ એ લોકો માટે થયેલો છે કે જેમને અત્યાચારીઓએ પોતાના જોર-જુલ્મથી નિર્ભળ બનાવી દીધાં હોય.

૨. આ જગત ઉપર નિર્ભળોનું શાસન અને અત્યાચાર પીડિતોની સહાયતા, તેમનો પક્ષ લેવાનો ખુદાનો નિશ્ચય છે “નુરીદો”

૩. અત્યાચારીઓના શાસન જોડે ધ્યેય, લક્ષ્યાંક અને લોકોને નિર્ભળ કરી દેવાનો જ હોય છે “ઉસ્તઝઅફૂ”

૪. ભવિષ્ય (ઉજ્જવળ ભવિષ્ય) તો અત્યાચાર પીડિતો અને નિર્ભળો માટે જ છે “નજઅલહુમ અઇમ્મતન”

૫. નબુવ્વતની જેમ (જ) ઈમામત પણ ખુદાવન્દે આલમની મહત્વની નેઅમત (દયા-કૃપા) છે અને તે કારણે જ ખુદાવન્દે આલમ આ બાબતે લોકો ઉપર પોતાના ઉપકાર હોવાનું જણાવે છે “લકદ

મન્નલાહો અલલ-મોઅમેનીના” ... “નમુન્નો.....નજઅલહુમ અઘમ્મતન”

બીજી આયત:- “હોવલ્લમી અરસલા રસૂલહૂ બિલ-હુદા વ-દીનિલ-હક્કે લે-યુઝહેરહૂ અલદ-દીને ફુલ્લેહી વ-લવ-કરેહલ મુશારેફૂન.”

અર્થાત: “એજ તો (એવો) છે કે જેણે (એટલે કે ખુદાએ) પોતાના પયગમ્બરોને (લોકોને) સત્યના માર્ગે દોરવા માટે અને સાચો દીન આપીને મોકલ્યાં જેથી કરીને આ (દીન)ને (જગતના) સઘળા દીનો ઉપર સર્વોપરી કરી દે જો કે (આના કારણે) કાફરો અપ્રસન્ન થાય તો પણ.”

આપણે જે ચર્ચા કરી રહ્યાં છીએ તે સંબંધે જ સૂરએ તૌબાની આ 33મી આયત છે કે જેમાં ખુદાએ અંતિમ યુગના સંદર્ભ એક અત્યંત મહાન શુભ સમાચાર (બશારત) આપ્યાં છે. આ વિષયનો ઉલ્લેખ કુરઆનની બીજી આયતોમાં પણ છે. દા.ત. સૂરએ ફત્હ આયત ૨૮ અને સૂરએ સા આયત ૯.

આ આયતના કેટલાંક મહત્વના સુચિતાર્થ:-

૧. ઇસ્લામ ધર્મ સચોટ બુદ્ધિ ગમ્ય દલીલોને કારણે હમેશાં સફળ અને વિજયી રહ્યો છે પરંતુ આ આયતમાં ઇસ્લામના વર્ચસ્વ અને સમગ્ર જગત પર ઇસ્લામના શાસનનો ઉલ્લેખ છે. આયતમાં “ઝ હ રા” શબ્દનો પ્રયોગ થયો છે જે “સંપૂર્ણ” અને તદ્દન સ્પષ્ટ વર્ચસ્વ છે. બીજી આયતમાં પણ આવો જ સંદેશો છે. દા.ત. “ઇન-યઝહરૂ અલૈકુમ લા યરકબૂ ફીકુમ ઇલ્લંવ-વ-લા-ઝિમ્મતન.” અર્થાત: “જો આ લોકો વર્ચસ્વ ધરાવતા થઈ જશે તો કોઈ પણ વાયદાઓ-કરારોને ગણકારશે નહીં.” (સૂરએ તૌબા, આયત ૮)

૨. ઇસ્લામ સાચો દીન છે અને સત્ય હમેશાં વિજયી થાય છે અને અસત્ય પર સત્યનું જ (છેવટે તો) વર્ચસ્વ સ્થાપિત થાય છે.

૩. બીજી એ વાત પણ તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે ઇસ્લામના પ્રારંભથી આજ દિવસ સુધી આ આયતમાં વર્ણન છે તેનું કોઈ સ્પષ્ટ દ્રષ્ટાંત દેખાયું

અલ્લાહુ અકબર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَكُونَنَّ لَهُ شُكْرًا

નથી (એટલે કે ઇસ્લામનું સમગ્ર જગત પર શાસન પ્રસ્થાપિત થયું હોય તેવું આજ દિન સુધી બન્યું નથી અને એ પણ સંપૂર્ણપણે સત્ય હકીકત છે કે જો ખુદાએ ઇસ્લામનું સમગ્ર જગત પર સંપૂર્ણ વર્ચસ્વ અને શાસનનો વાયદો કર્યો તે પણ જુઠો વાયદો તો નથી (એટલે કે ખુદાએ જેનો વાયદો કર્યો છે તે યુગ હવે પછી આવશે.)

૪. શીઆ અને સુન્ની (બંને ફિરકાઓ)ના પુસ્તકો અને રિવાયતો પ્રમાણે સમગ્ર જગત પર ઇસ્લામના સંપૂર્ણ શાસન અને વર્ચસ્વનો યુગ એ યુગ (જ) છે કે જ્યારે ઈમામ મહદી અજ.નો પુણ્યશાળી પ્રાગટ્ય (ઝહૂર) થશે અને સમગ્ર જગત પર આપ અજ.નું શાસન હશે. આ બાબત સઘળા મુસલમાનોની ધાર્મિક શ્રદ્ધાનો ભાગ છે જ્યારે કે કેટલાંક વહાબી દ્રષ્ટિકોણ ધરાવતાં લોકો આ શ્રદ્ધાને માત્ર શીઆઓની શ્રદ્ધા જ માને છે.

૫. ઈમામ અલી અ.સ.ના ફરમાન પ્રમાણે “મહદી અજ.ના ઝહૂર” પછીના યુગમાં કોઈ ઘર કે કોઈ વિસ્તાર એવો નહીં હોય કે જ્યાં ઇસ્લામનો પ્રવેશ થયો ન હોય. લોકો આ હકીકત સ્વીકારે કે ન સ્વીકારે (પરંતુ) દરરોજ સવારે અને સાંજે દરેક વિસ્તારમાંથી અઝાનનો અવાજ આવશે. તેવી જ રીતે ઈમામ મુહમ્મદ બાકિર અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે: “એક યુગ એવો આવશે કે જ્યારે દરેક વ્યક્તિ હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.વ.ની રિસાલતને સ્વીકારતો હશે.”

૬. દરેક મનુષ્યે ખુદાવંદે આલમના ઈરાદા અને નિશ્ચયને અનુરૂપ જ કાર્યો-પ્રવૃત્તિ કરવી જોઈએ અન્યથા (તે) નષ્ટ થઈ જશે તેમાં શંકાને કોઈ સ્થાન નથી.

શાઅબાનના મહીનાના કેટલાંક

અગત્યના આઅમાલ

ફઝીલત: શાઅબાનનો મહીનો ખૂબ જ ઉચ્ચ ફઝીલતો-મહાનતા અને પ્રતિષ્ઠા ધરાવે છે. આ માસ આપણાં વહાલા નબી મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.વ.થી સંબંધિત છે. આપ સ.અ.વ. આ માસમાં ઘણાં વધારે રોઝાઓ રાખતાં હતાં અને પોતાના આ મહીનાના રોઝાઓને માહે રમઝાન (ના રોઝાઓ) સાથે ભેળવી દેતાં હતાં અને ફરમાવતાં હતાં કે “શાઅબાન મારો મહીનો છે અને મારા માસમાં જે કોઈ એક રોઝો પણ રાખશે તો જન્નત તેના માટે વાજિબ થઈ જશે.”

તેવી જ રીતે ઈમામ સાદિક અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે: જ્યારે શાઅબાનનો મહીનો શરૂ થતો ત્યારે ઈમામ ઝૈનુલ આબેદીન અ.સ. પોતાના સાથીઓ-અનુયાયીઓને એકત્ર કરીને ફરમાવતાં હતાં: “હે મારા સાથીઓ! આ કયો માસ છે તે તમો જાણો છો? આ શાઅબાનનો મહીનો છે અને હઝરત રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.એ ફરમાવ્યું છે કે શાઅબાન મારો મહીનો છે.” તે પછી ઈમામ અ.સ. આગળ ફરમાવતાં હતાં કે તેથી પોતાના પયગમ્બર સ.અ.વ.નો પ્રેમ અને ખુદાનું સામિપ્ય પ્રાપ્ત કરવા માટે આ મહીનામાં રોઝા રાખજો. ખુદાના સમ! કે જેના કબ્જામાં અલી ઇબ્નુલ હુસૈન અ.સ.ના પ્રાણ છે!! મેં મારા પરમપુજ્ય પિતા પાસેથી અને તેમણે ફરમાવ્યું છે કે મેં અમીરૂલ મોઅમેનીન અ.સ.થી સાંભળ્યું છે કે જો કોઈ વ્યક્તિ ખુદાનું સામિપ્ય અને રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.નો પ્રેમ પ્રાપ્ત કરવાને કાજે માહે શાઅબાનમાં રોઝા રાખશે તો ખુદા તેવી વ્યક્તિને ચાહશે અને કયામતના દિવસે પ્રતિષ્ઠા અને મહાનતા અર્પણ કરશે અને જન્નત તેના માટે વાજિબ કરી દેશે.

માહે શાઅબાનના અગત્યના આઅમાલ:-

માહે શાઅબાનના બધાં દિવસો માટેના અનેક આઅમાલ છે પરંતુ કેટલાંક મહત્વના આઅમાલ આ પ્રમાણે છે:

૧. રોઝા રાખવા:- આ મહીનામાં રોઝા રાખવાની ઘણી ફઝીલત છે. પછી ભલે ને માત્ર એક રોઝો રાખવામાં આવે અને માહે શાઅબાનના રોઝાઓને માહે રમઝાનના રોઝાઓ સાથે ભેળવી દેવામાં આવે તેનું મહત્વ તો ઘણું વધારે છે. ઈમામ સાદિક અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે: “જે વ્યક્તિ આ મહીનામાં એક રોઝો પણ રાખશે ખુદા તેને જન્નતમાં દાખલ કરી દેશે અને જો કોઈ વ્યક્તિ બે રોઝા રાખશે તો ખુદાવન્દે આલમ રાત-દિવસ તેના ઉપર પોતાની કૃપાદ્રષ્ટિ રાખશે અને આ પરંપરા જન્નતમાં પણ ચાલુ જ રહેશે અને જો કોઈ ત્રણ રોઝા રાખશે તો અલ્લાહના અર્શ અને જન્નતમાં (તે) ખુદા સાથે મુલાકાત કરશે. (ખુદા સાથે મુલાકાતનો અર્થ એવો થાય છે કે આધ્યાત્મિક અને અંતરજ્ઞાન થકી તે પોતાને ખુદાના સાનિધ્યમાં નિહાળશે.)”

૨. મુનાજાતે શાઅબાનિયા:- માહે શાઅબાનના દિવસો પૈકીની આ એક ખૂબ જ જાણીતી અને પ્રખ્યાત મુનાજાત છે. આને “સલવાતે શાઅબાનિયા” પણ કહેવામાં આવે છે. આ મુનાજાત માટે ઈમામે સજ્જાદ અ.સ.એ ઝોહરના સમયે અને અડધી રાત્રે આ રીતે પઢવા જણાવ્યું છે: “અલ્લાહુમ્મા સલ્લે અલા મુહંમદિં-વ-આલે મુહમ્મદિન શજરતિન-નબૂવ્વતે વ-મવઝેદર-રિસાલતે-વ-મુખતલફિલ મલાએકતે વ-મઅદેનિલ ઇલ્મે વ-અહલેબૈતિલ-વહયે.... (અંત સુધી)”

આ મુનાજાત મફ્તાતીહુલ જિનાન અને દુઆઓના અન્ય પુસ્તકોમાં પૂરેપૂરી લખાએલી છે.

૩. ઇસ્તિગ્દાર અર્થાત પાપોની ક્ષમાયાચના:-

શાઅબાન માસમાં દરરોજ ૭૦ વખત પોતાના પાપોની ક્ષમાયાચના (ઇસ્તિગ્દાર) કરવી જોઈએ એટલે કે “અસ્તગ્દિરુલ્લાહ-વ-અસ્અલોહુત-તૌબા” આ દુઆ ૭૦ વખત પઢવી જોઈએ. પાપોની ક્ષમાયાચનાની એક બીજી દુઆ “અસ્તગ્દિરુલ્લાહલ-લમી લા-ઇલાહા-ઇલ્લા હોવર-રહમાનુર-રહીમો અલ-હય્યુલ-કય્યૂમો-વ-અતૂબો ઇલ્યહ.” એવી રીતે પણ છે.

૪. સલવાત:- આ મહીનામાં મુહમ્મદ સ.અ.વ. અને આલે મુહમ્મદ અ.સ. ઉપર ખૂબ જ વધારે સલવાત મોકલતાં રહેવું જોઈએ.

૫. સદકો આપવો:- આ મહીનામાં સદકો આપવાનું ઘણું જ મહત્વ છે. કેટલો સદકો આપવો તે અગત્યનું નથી. કંઈ ના હોય તો અડધી ખારેકનો પણ સદકો આપી શકાય. આ માસમાં સદકો આપનારને ખુદાવન્દે આલમ હજન્નમની આગથી બચાવી લેશે. ઈમામ સાદિક અ.સ.એ રોઝાનું મહત્વ સમજાવ્યા પછી ફરમાવ્યું છે કે: “આ મહીનાના સર્વશ્રેષ્ઠ આઅમાલમાં સદકો આપવો અને પોતાના પાપોની ક્ષમાયાચના કરવી (ઇસ્તિગ્દાર) તે છે.”

સમુદ્ર

ખુદા સાથે તેના સેવકો (બંદા)નો સંબંધ માત્ર ફળ જેવો નથી કે એક વખત ઝાડથી છુટું પડી જાય પછી તેને તે ઝાડ સાથે કોઈ પણ રીતે જોડી શકાતું નથી. બીજી રીતે કહીએ તો ઝાડ તેનું પાછા ફરવું અને પુનઃરાગમન સ્વીકારતું નથી.

આપણો એટલે કે મનુષ્યો સાથેનો ખુદાનો સંબંધ તો ગંદા પાણીનો સમુદ્ર સાથે હોય છે તે પ્રકારનો છે; પાણી સમુદ્રથી વિખૂટું પડી ગયાને લાંબો સમયગાળો પસાર થઈ ગયો હોય અને કેટલુંય અશુદ્ધ કેમ ન થઈ ગયું હોય તેમ છતાં પણ તે અશુદ્ધ પાણી જ્યારે સમુદ્ર પાસે જાય છે અને તેના ખોળામાં રક્ષણ મેળવવા માંગે છે ત્યારે સમુદ્ર માત્ર તે અશુદ્ધ પાણીને પોતાનામાં સમાવી લે છે, એટલું જ નહીં પણ તેની સઘળી અશુદ્ધીઓને પણ દૂર કરી દે છે અને સમુદ્રમાં ભળી ગયા પછી પાણી તદ્દન શુદ્ધ થઈ જાય છે.

ઈર્શાદ થએલ છે કે: “ઈન્નહૂ હોવત-તવ્વાબુર-રહીમ” અર્થાત: “તે ઘણો મહાન ક્ષમા આપનાર અને દયાળુ છે.” (સૂરએ બકરાહ, આયત ૩૭)

ખુદા તો દયા-કૃપાનો સાગર છે અને ક્ષમા પ્રદાન કરનાર છે. એટલે પોતાના સેવકની ક્ષમાયાચનાને સાંભળે છે અને પોતાના સેવકના પ્રત્યાર્પણ અને પુનઃરાગમનને સત્કાર સાથે સ્વીકારે છે.

હદીસે કુદસીમાં ઈર્શાદ થએલ છે કે: “મન તકર્બા ઈલય્યા શિબરન તકર્બતો મિન્હો ઝિરાઅન વ-મન-અતાની યમશી અત્યતોહૂ હરવલતન.” અર્થાત: “જે એક વેંત મારું સામિપ્ય પ્રાપ્ત કરવા પ્રયત્ન કરે છે (ત્યારે) હું તેનાથી એક હાથ સમીપ આવી જાઉં છું અને જે મારી પાસે (ખરા મનથી પણ) ધીમે ધીમે આવે છે (ત્યારે) હું તેની દિશામાં દોડતો જાઉં છું.” (મીઝાનુલ હિકમત, ભા ૩, પા ૨૫૪૧-૨૫૪૨)

PUBLISH 10TH EVERY MONTH, RNI No: GUJGUJ/2015/59960

₹/. 30

REGISTERED UNDER POSTEL REGISTRATION No: AHD-C/51/2015-2018 VALID UP TO 31TH DECEMBER 2018

ISSUED BY THE SSPO's AHMEDABAD CITY DIVISION, PERMITTED TO POST AT AHMEDABAD PSO ON 10TH OF EVERY MONTH

PUBLISHED FROM: HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST

865/866, BEHIND TASLIM SOCIETY, NEAR GOLDEN PARK, VATVA, AHMEDABAD - 382 440

PRINTED AND PUBLISHED BY: RIZVI MOHMED RAZA ABID HUSEIN ON BEHALF OF

HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST, RNI NO: GUJGUJ/2015/59960

AND PRINTED AT PRINT CARE, N.R. ESTATE, TAVDIPURA, SHAHIBAUG, AHMEDABAD-380 004

AND PUBLISHED FROM HAUZA-E-ILMIYAH IMAM KHOMAINI CHARITABLE TRUST

865/866, BEHIND TASLIM SOCIETY, NEAR GOLDEN PARK, VATVA, AHMEDABAD- 382 440

EDITOR: RIZVI MOHMED RAZA ABID HUSEIN

